

Osnovna šola Naklo

Raziskovalna naloga

»Slovenija – vse najboljše«

Avtorja:

KRIŠTOF KOŠTRUN

IVANA VITA KOKALJ

Mentorici:

mag. Marjeta Šifrer

Neža Marčun

Šolsko leto 2020/21

Naklo, marec 2021

POROČILO MENTORIC

Letošnja razpisana tema raziskovanja je bila Osamosvajanje Slovenije in dogajanje v mojem kraju. Dva osmošolca sta se odločila pripraviti raziskovalno nalogo na to temo in se seznaniti z raziskovalnim delom pri zgodovini. Najprej se je bilo treba odločiti, kaj bosta raziskovala. Odločila sta se, da bosta preučila dogajanje v zvezi z osamosvajanjem Slovenije, kateri dogodki so pripeljali do osamosvojitve ter kakšna je Slovenija po osamosvojitvi. Odločila sta se med mlajšimi učenci izpeljati anketo na temo, kako dobro mlajši poznajo dogajanje, povezano z osamosvojitvijo Slovenije.

Učenca sta delo začela konec oktobra 2020 in ga dokončala v zadnjih dnevih marca 2021. Letošnja priprava raziskovalne naloge je predstavljala še dodaten izziv, saj je šolanje nekaj mesecev potekalo na daljavo, vendar sta učenca vztrajala do konca in pripravila nalogo. Za to si zaslužita vse pohvale. Dodala bi še, da gre za mlajša učenca osmošolca, za katera je bila priprava raziskovalne naloge precejšen izziv, vendar sta ga uspešno opravila.

Naloga je razdeljena na dva dela:

- V teoretičnem delu so predstavljene naslednje teme: Slovenija pred osamosvojitvijo, Slovenija in osamosvojitve, Slovenija po osamosvojitvi, Kako v OŠ Naklo praznujemo dan državnosti ter Kako v občini Naklo praznujemo dan državnosti.
- V raziskovalnem delu je predstavljena anketa, v kateri sta učenca želela izvedeti, koliko mlajši učenci vedo o dogodkih, povezanih z osamosvajanjem Slovenije.

Učenca sta delo končala zadnje dni marca, ko je bilo treba nalogo še lektorirati in urediti ter zvezati. Pri raziskovalni nalogi sta sodelovala učenca osmošolca Ivana Vita Kokalj in Krištof Koštrun. Učenca sta aktivno sodelovala pri nastajanju naloge, sama sta predlagala aktivnosti v zvezi z nalogo, delo sta si pravično porazdelila. Veliko vrednost pa ima tudi razstava, s pomočjo katere širimo znanje in vedenje o teh dogodkih.

Mentorici: mag. Marjeta Šifrer, Neža Marčun

KAZALO

Kazalo vsebine

POVZETEK	
ZAHVALA	
UVOD	1
1.1 CILJI NALOGE.....	1
1.2 HIPOTEZE NALOGE	2
1.3 METODE RAZISKOVALNEGA DELA.....	2
2. TEORETIČNI DEL NALOGE	2
2.1 SLOVENIJA PRED OSAMOSVOJITVIJO.....	2
2.2 SLOVENIJA IN OSAMOSVOJITEV	7
2.3 SLOVENIJA PO OSAMOSVOJITVI.....	10
2.3 KAKO V OSNOVNI ŠOLI NAKLO PRAZNUJEMO DAN DRŽAVNOSTI.....	14
2.4 KAKO V OBČINI NAKLO PRAZNUJEMO DAN DRŽAVNOSTI	15
3. RAZISKOVALNI DEL NALOGE	16
3.1 ANALIZA ANKETE.....	16
SKLEP	18
PRILOGE	20
VIRI IN LITERATURA:	27
SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA:	28

KAZALO SLIK

Slika 1: Nova revija 57	3
Slika 2: Jugoslovanski kovanci, dinarji.....	4
Slika 3: Plakat za dan mladosti, 1987	4
Slika 4: Tone Pavček med branjem Majniške deklaracije.....	6
Slika 5: Glasovnica za samostojno Slovenijo.....	7
Slika 6: Razglasitev samostojnosti	8
Slika 7: Menjava tabel.....	9
Slika 8: Ustava Republike Slovenije	10
Slika 9: Prvi slovenski denar – tolarji	10
Slika 10: Zastava OZN in Nata	11
Slika 11: Slovenska himna.....	12
Slika 12: Grb RS.....	12
Slika 13: Zastava Republike Slovenije.....	13
Slika 14: Zastave Evropske unije.....	13
Slika 15: Proslava ob dnevu državnosti leta 2016/17	14
Slika 16: Slika iz virtualne proslave 2020.....	15
Slika 17: Letak za občinski praznik.....	15
Slika 18: Voščilo ob dnevu državnosti in občinskem prazniku	16
Slika 19: Izdelava raziskovalne naloge prek zooma	25
Slika 20: Postavitev razstave.....	24
Slika 21, 22: Razstava.....	25

POVZETEK

Za izdelovanje raziskovalne naloge sva se odločila, ker naju je tema zanimala in sva imela na voljo veliko virov. Vesela sva, da sva lahko izvedela veliko novega o zgodovini Slovenije in o tem tudi napisala raziskovalno nalogo. Ko sva zbrala informacije, ki sva jih potrebovala, sva se lotila dela.

Ključne besede: plebiscit, osamosvojitve, samostojnost

ZAHVALA

Zahvaljujemo se mentorici mag. Marjeti Šifrer, ki nama je svetovala pri nastajanju raziskovalne naloge, in mentorici Neži Marčun, ki je nalogo pomagala oblikovati. Zahvaljujemo se tudi gospe Jasni Zupan, ki nama je raziskovalno nalogo jezikovno pregledala, in vsem anketirancem za iskrene odgovore.

UVOD

V letošnjem šolskem letu naju je učiteljica za zgodovino navdušila z raziskovalno nalogo Mladih raziskovalcev na temo osamosvojitve Slovenije. Tema naju je zanimala še posebej, ker letos Slovenija praznuje 30 let. Pisala bova o času pred samostojno Slovenijo, med osamosvajanjem in po osamosvojitvi vse do danes ter kako v OŠ Naklo in v občini Naklo praznujemo ta praznik.

Letošnja raziskovalna naloga je bila posebna izkušnja tudi zaradi zaprtja države in karantene. Zato je bil najin dostop do informacij omejen predvsem na splet. V veselje pa nama je bilo, da so nama kot vir informacij na pomoč priskočili starši in stari starši.

K raziskovalni nalogi je učiteljica povabila oba, saj je vedela, da naju zanima zgodovina Slovenije. K nalogi sva kasneje povabila sošolca Matevža, a je kmalu odstopil. Oba sva si že po povabilu učiteljice želela izvedeti več o zgodovini in osamosvojitvi Slovenije.

Lotila sva se dela. Kot vir za teoretični del nama je bila v veliko pomoč Krajevna knjižnica Naklo in Mestna knjižnica Kranj, kasneje pa smo se znašli v karanteni in sva se v večini zanašala na spletne vire. Za raziskovalni del sva se odločila sestaviti spletno anketo, ki so jo učenci izpolnili na daljavo. Zelo sva zadovoljna, da imava možnost raziskovati in odkriti več o osamosvajanju Slovenije.

1.1 CILJI NALOGE

Glede na problematiko sva si postavila štiri cilje.

- Ugotoviti, ali se učenci v 4., 5., in 6. razredu udeležujejo katerih dogodkov ob dnevu državnosti v domačem kraju.
- Ugotoviti, kdo organizira dogodke, ki se jih udeležujejo učenci ob dnevu državnosti.
- Ugotoviti, ali si učenci ogledajo državno proslavo, ki jo po televiziji prenaša RTV Slovenije, in ali prihaja do razlik med posameznimi razredi.
- Ugotoviti, ali učenci vejo, kateri rojstni dan bo Slovenija praznovala leta 2021.

1.2 HIPOTEZE NALOGE

- H 1: Večina učencev je seznanjena z datumom dneva državnosti.
- H 2: Učenci se udeležijo vsaj enega dogodka ob dnevu državnosti.
- H 3: Večina učencev se udeležuje proslave, ki jo organizira šola.
- H 4: Večina učencev si državne proslave ne ogleda.
- H 5: Večina učencev ni seznanjena s starostjo Slovenije.

1.3 METODE RAZISKOVALNEGA DELA

Načrt raziskovalnega dela:

1. Sprva sva se posluževala tiskanih virov v knjižnicah. Obiskala sva Krajevno knjižnico Naklo in Mestno knjižnico Kranj.
2. Kasneje sva v domačem okolju iskala podatke in predmete iz časa osamosvajanja Slovenije.
3. Za večino podatkov med delom na daljavo pa sva uporabila spletne vire.

Metode dela:

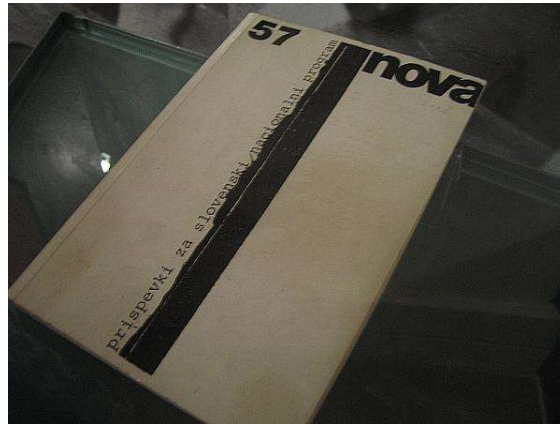
1. Metoda dela z literaturo:
 - delo z literaturo v Mestni knjižnici Kranj,
 - delo z literaturo v Krajevni knjižnici Naklo,
 - delo z literaturo na spletu.
2. Terensko delo:
 - obisk Krajevene knjižnice Naklo,
 - obisk Mestne knjižnice Kranj,
 - anketiranje.

2. TEORETIČNI DEL NALOGE

2.1 SLOVENIJA PRED OSAMOSVOJITVIJO

Slovcem se je med 2. svetovno vojno uspelo ohraniti kot narod. Po koncu 2. svetovne vojne je postala del Socialistične federativne republike Jugoslavije, imela je status republike. Imela je svojo skupščino (parlament) in izvršni svet (vlada). V vseh republiških ustavah je bila zapisana pravica do samoodločbe, vključno s pravico do odcepitve. Slovenci smo v skupni državi Jugoslaviji živeli več kot 70 let. Konec osemdesetih let prejšnjega stoletja se je med Slovenci izoblikovala želja po samostojni

poti. Vzrok za to odločitev je bila nezmožnost Jugoslavije, da postane demokratična, premaga hudo gospodarsko krizo in se pridruži Evropski gospodarski skupnosti.¹

Slika 1: Nova revija 57

V zadnjih nekaj letih pred osamosvojitvijo so se vrstili različni dogodki in dejanja, ki so napovedovali težnjo po osamosvojitvi. Leta 1985 je Društvo slovenskih pisateljev priredilo množično in odmevno javno tribuno z naslovom Slovenski narod in slovenska kultura. Na njej so se že odprla pomembna vprašanja o demokratizaciji in nacionalnem programu. Januarja 1987 je izšla Nova revija 57, ki je bila posebna izdaja revije slovenskih intelektualcev. Podnaslov Nove revije 57 je bil Prispevki za slovenski nacionalni program. Ta izdaja je pomembno spodbudila proces slovenskega osamosvajanja. Prispevke je napisalo 16 avtorjev, ki so se zavzeli za več samostojnosti in demokratizacijo Slovenije. Takratna oblast je zato odstavila odgovornega urednika Dimitrija Rupla. Prispevki v reviji so bili dragoceni, ker so opisovali stanje, v katerem se je znašel slovenski narod, za katerega se je do zdaj zdelo, da je svoje samouresničenje dosegel znotraj federativne Jugoslavije. Avtorji so pokazali, da je čas za drugačno Slovenijo.²

¹ <http://www.dvajset.si/prvih-20/pregled/pregled-skozi-cas/> (18. 1. 2021)

² <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1987/> (18. 1. 2021)

Slika 2: Jugoslovanski kovanci, dinarji

Novi kolektivizem je bil oblikovalski studio, ustanovljen leta 1984. Ukvarjal se je z oblikovalskimi storitvami. Leta 1987 je izdelal politični plakat, ki je sprožil t. i. plakatno afero. Plakat je bil izdelan za dan mladosti, tj. 25. maj leta 1987. Osnovan je bil na nacistični podobi z naslovom Junaška alegorija tretjega rajha. Plakat je na natečaju zmagal in povzročil velik nemir po celotni Jugoslaviji. Z njim so snovalci želeli poudariti, da je fašizem/nacizem zelo podoben komunizmu.³

Devetega decembra 1987 so v Litostroju delavci stavkali. Stavkajoče je vodil France Tomšič, ki je v imenu vseh nezaupnico izrekel takratnemu državnemu sistemu. Dali so pobudo za ustanovitev Socialdemokratske zveze Slovenije, kar razumemo kot velik korak na poti k uvedbi parlamentarne demokracije in slovenske samostojnosti.⁴

Slika 3: Plakat za dan mladosti, 1987

³ <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1987/> (18. 1. 2021)

⁴ <http://zgodovina.si/litostrojska-stavka/> (18. 1. 2021)

Leto 1988 je zaznamovala aretacija Janeza Janše, Ivana Borštnerja, Davida Tasića in Francija Zavrla. Afera JBTZ (Janša, Borštner, Tasič, Zavrl) je izbruhnila z aretacijo Janeza Janše in njegovo izročitvijo preiskovalnim organom JLA (Jugoslovanska ljudska armada). Vojaški vrh JLA je menil, da v Sloveniji poteka upor proti armadi. Menil je, da slovensko vodstvo premalo odločno ukrepa, zato so v Sloveniji sklenili uvesti izredne razmere.⁵

Aretacije so v Sloveniji sprožile val protestov, ker je vojaški vrh začel zapirati kritike JLA in nasilno posegati v slovensko politiko. Igor Bavčar je ustanovil Odbor za varstvo človekovih pravic, ki je postal najmočnejša organizacija civilne družbe. Odbor je 21. 6. 1988 organiziral zborovanje za podporo četverici. Zborovanja se je udeležilo 30.000 ljudi. Ves čas sodnega procesa, ki je potekal na vojaškem sodišču v Ljubljani, so se pred sodiščem zbirale množice ljudi. 27. julija 1988 je senat vojaškega sodišča obsodil Borštnerja na štiri leta, Janša in Zavrla na leto in pol, Tasića pa na pet mesecev zapora. V Beogradu so Tasiću zvišali kazen na deset mesecev. Avgusta 1989 so pogojno izpustili Janšo, za njim pa še druge. Množične demonstracije leta 1988 so napovedale začetek konca tako sistema kot jugoslovanske države.⁶

Leto 1989 je prineslo besedilo Majniške deklaracije, to je bila politična izjava, ki jo je 8. maja 1989 na Kongresnem trgu v Ljubljani prebral Tone Pavček. V njej je bila zapisana zahteva po suvereni slovenski državi in njenem svobodnem odločanju o zunanjih povezavah. Deklaracija je bila objavljena v časopisu Delo 10. maja 1989.⁷

⁵ <https://www.rtvsllo.si/slovenija/pred-natanko-30-leti-se-je-z-aretacijo-janse-zacela-afeta-ibtz/456567> (18. 1. 2021)

⁶ https://www.researchgate.net/publication/339618356_Odbor_za_varstvo_clovekovih_pravic (12. 12. 2020)

⁷ <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1989/> (18. 1. 2021)

Slika 4: Tone Pavček med branjem Majniške deklaracije

27. septembra leta 1989 je skupščina SR Slovenije sprejela 81. amandmajev k slovenski ustavi iz leta 1974. S temi amandmaji je postavila ustavno podlago za prehod v parlamentarno demokracijo. Ta dopolnila so v celotni Jugoslaviji naletela na zelo ostro nasprotovanje in njihovo sprejetje so hoteli na vsak način preprečiti. 30. decembra 1989 so v Sloveniji razpisali prve večstrankarske skupščinske volitve in volitve za predsednika ter člane predsedstva SR Slovenije. Leta 1989 so potekale volitve za člana predsedstva SFRJ. Nepričakovano je zmagal dr. Janez Drnovšek. Do takrat je bil v javnosti nepoznan.⁸

Eno leto pred osamosvojitvijo se je zgodilo veliko pomembnih dogodkov. Aprila 1990 so v Sloveniji potekale prve demokratične in večstrankarske volitve za parlament in za predsednika. Na parlamentarnih volitvah je zmagala stranka Demos, ki je bila ustanovljena 8. januarja 1990. V tem letu je slovenska skupščina sprejela ime Republika Slovenija, brez oznake socialistična. Sedma kitica Prešernove Zdravljice je bila uzakonjena kot slovenska himna. Na predsedniških volitvah je v drugem krogu zmagal Milan Kučan, France Bučar pa je postal predsednik Skupščine RS. 8. julija 1990 je v Kočevskem rogu potekala množična spravna slovesnost v spomin žrtvam povojnih pobojev, na kateri so skušali preseči ideološki spor med Slovenci. Tega leta je bila izvoljena tudi slovenska vlada, ki jo je vodil Lojze Peterle. Razmere v državi so bile težke, gospodarstvo je pešalo zaradi izgube jugoslovanskega trga, propadala so podjetja. Nezaupanje med novo oblastjo in opozicijo je bilo veliko, a se je oblikovalo

⁸⁸ <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1990/> (18. 1. 2021)

soglasje glede tega, kako bomo dosegli samostojnost in suverenost. V stranki Demos so se odločili za izvedbo plebiscita.⁹

2.2 SLOVENIJA IN OSAMOSVOJITEV

23. decembra 1990 je bil izveden plebiscit. Na vprašanje »Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?« je odgovarjalo 93,2 % vseh državljanov z volilno pravico.¹⁰

Slika 5: Glasovnica za samostojno Slovenijo

Pospešene priprave na osamosvojitve so potekale od plebiscita oziroma razglasitve rezultatov 26. decembra 1990. Ta dan danes praznujemo kot dan samostojnosti in enotnosti. 1.289.369 udeležencev oz. 95 odstotkov volivcev se je odločilo za samostojno in neodvisno Slovenijo, kar predstavlja 88,5 odstotka vseh takratnih volilnih upravičencev, udeležba na plebiscitu pa je bila 93,2-odstotna.¹¹

Poleg priprav na osamosvojitve so se stopnjevale napetosti med slovenskimi oblastmi in zveznimi jugoslovanskimi oblastmi oziroma Jugoslovansko ljudsko armado, ki so slovenski osamosvojitvi nasprotovale. Do razglasitve neodvisnosti je slovenska skupščina sprejela več osamosvojitvenih zakonov ter določila novo podobo zastave in grba. V tem obdobju je še posebej pomembnih nekaj dogodkov. 20. februarja je skupščina sprejela XIX. amandma k Ustavi Republike Slovenije in izstopila iz pravnega reda SFR Jugoslavije. Incident med jugoslovansko vojsko in teritorialno obrambo se je

⁹ <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1990/> (18. 1. 2021)

¹⁰ https://sl.wikipedia.org/wiki/Plebiscit_o_samostojnosti_Slovenije (18. 1. 2021)

¹¹ <https://www.rtv slo.si/enostavno/zanimivosti/dan-samostojnosti-in-enotnosti/546591> (18. 1. 2021)

zgodil 23. maja 1991 v Pekrah pri Mariboru. Enota jugoslovanske vojske z oklepniki je obkolila učni center TO in zahtevala predajo.¹²

Skupščina Slovenije je 25. junija 1991 sprejela Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. Slovesna razglasitev samostojnosti je bila 26. junija 1991 na Trgu revolucije v Ljubljani (danes Trg republike).¹³

Slika 6: Razglasitev samostojnosti

"Nocoj so dovoljene sanje. Jutri je nov dan." Tako je Slovence 26. junija 1991 na razglasitvi samostojnosti nagovoril takratni predsednik predsedstva in kasnejši prvi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.¹⁴

¹² <http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1991/> (18. 1. 2021)

¹³ Miranda Razpotnik, Jelka, Snoj, Damjan, 2005. Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu, str. 135.

¹⁴ <https://sobotainfo.com/novica/politika-gospodarstvo/razglasitev-samostojnosti-nocoj-so-dovoljene-sanje-jutri-je-nov-dan> (18.1.2021)

»Naslednje jutro po razglasitvi samostojnosti so slovensko ozemlje napadle enote JLA, s čimer se je začela vojna za Slovenijo. Slovenska osamosvojitvena vojna ali vojna za Slovenijo, znana tudi kot desetdnevna vojna, je bila vojna, s katero je Republika Slovenija med 27. junijem in 6. julijem 1991 odbila napad Jugoslavije, s tem pa dosegla svojo neodvisnost od SFRJ. To je bil prvi vojni spopad v Evropi po drugi svetovni vojni.«¹⁵

Slika 7: Menjava tabel

»Predsedstvo SFRJ je 18. julija 1991 sprejelo odločitev, da se JLA (Jugoslovanska ljudska armada) v treh mesecih z orožjem in opremo umakne iz Slovenije. Zadnji vojaki so Slovenijo zapustili skozi koprsko pristanišče v noči s 25. na 26. oktober 1991. Vojna je, po do sedaj znanih podatkih, zahtevala skupno 76 žrtev: 19 na strani slovenske teritorialne obrambe, 45 na strani JLA, 12 pa je bilo tujih državljanov. Enote TO (teritorialna obramba) so imele 182 ranjenih, JLA pa 146. Enote TO so zajele 4693 pripadnikov JLA in 252 pripadnikov zvezne milice, JLA pa je imela v desetdnevnem spopadu uničenih ali poškodovanih 31 tankov, 22 oklepnih transporterjev, 172 transportnih vozil in 6 helikopterjev.«¹⁶

¹⁵ https://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenska_osamosvojitvena_vojna (18.1.2021)

¹⁶ http://www2.arnes.si/~gljsentvid10/oseb_stran/slovenska_osamosvojitvena_vojna_x1.html (18. 1. 2021)

2.3 SLOVENIJA PO OSAMOSVOJITVI

Po osamosvojitvi leta 1991 je Slovenija postala samostojna država. Dobila je prvo ustavo, ki jo je državni zbor sprejel leto dni po plebiscitu, torej 23. decembra 1991.¹⁷

Slika 8: Ustava Republike Slovenije

Od 8. oktobra 1991 do 31. decembra 2006 je bila denarna enota Republike Slovenije tolar.¹⁸

Slika 9: Prvi slovenski denar – tolarji

¹⁷ <https://www.gov.si teme/osamosvojitveni-akti-republike-slovenije/> (18. 1. 2021)

¹⁸ <https://www.bsi.si/bankovci-in-kovanci/slovenski-tolar> (1. 2. 2021)

22. maja 1992 se je Slovenija vključila v OZN, Organizacijo združenih narodov, še pred uradnim sprejemom v OZN so Slovenijo že sprejeli v Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO).¹⁹

OZN je bila ustanovljena 25. oktobra 1945 in se zavzema za mir med državami, medsebojno sodelovanje in spodbuja prijateljske odnose med narodi ter usklajuje skupne cilje držav.²⁰

Slika 10: Zastava OZN in Nata

Slovenija je članica vojaške zveze Nato, v katero se je vključila 29. marca 2004. Nato je vojaška zveza, ustanovljena štiri leta po koncu druge svetovne vojne, torej leta 1949. Sprva je obsegala 6 držav, a se je hitro širila in sedaj ima že 30 članic. S članstvom v Natu država dobi status varne države, deležna pa je tudi pomoči drugih članic oziroma mora država nuditi pomoč drugim članicam te zveze.²¹

Prvega maja leta 2004 je Slovenija postala članica Evropske unije; takrat je v Evropsko unijo vstopilo še devet drugih držav: Litva, Latvija, Estonija, Malta, Češka, Ciper, Madžarska, Poljska in Slovaška. Prvega januarja leta 2007 je Slovenija za denarno valuto sprejela evro, česar niso storile vse članice Evropske unije (trenutno od 27 članic evro uporablja 19 držav). Isti dan se je Slovenija vključila tudi v schengensko območje, v katerem je še 25 držav članic Evropske unije. Schengensko območje je območje brez notranjih meja. Med temi 25 državami lahko potujemo brez mejne kontrole.²²

¹⁹ <https://www.who.int/> (18. 1. 2021)

²⁰ <https://www.skupaj-mocnej.si/poglavje/ozn/> (18. 1. 2021)

²¹ https://www.nato.int/nato-welcome/index_sl.html (18. 1. 2021)

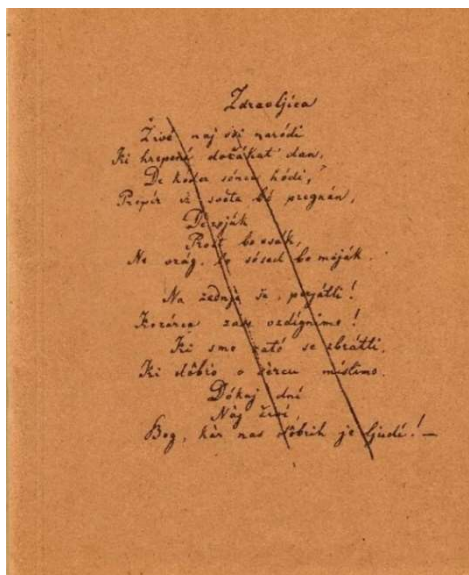
²² <https://europa.eu/> (18. 1. 2021)

Od osamosvojitve je Slovenija imela štiri predsednike, prvi je bil Milan Kučan, izvoljen 6. decembra 1992 na prvih predsedniških volitvah v samostojni Sloveniji in je predsedoval 10 let, torej dva mandata, nasledil ga je Janez Drnovšek, izvoljen 22. decembra 2002. Njegovo vodenje države je trajalo en mandat in se je končalo 23. decembra 2007. Tretji predsednik samostojne Slovenije je bil Danilo Türk. Njegov prvi

Slika 12: Grb RS

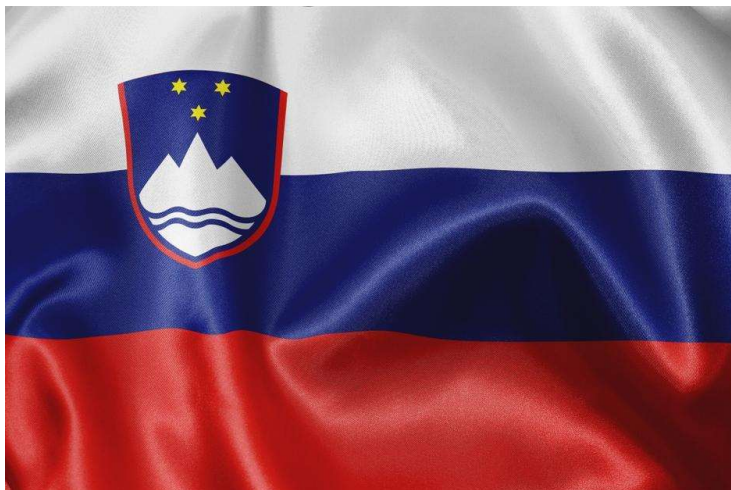
in edini mandat se je začel 23. decembra 2007 in končal 22. decembra 2012. Četrty in aktualni predsednik Republike Slovenije je Borut Pahor, izvoljen na volitvah 23. decembra 2012, predsednik pa bo še do leta 2022, ko bodo naslednje predsedniške volitve.²³

Slika 11: Slovenska himna

²³ sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_predsednikov_Slovenije (18. 1. 2021)

Simboli Republike Slovenije so zastava, grb in himna. Slovenska zastava ima tri barvne trakove, zgoraj belega, v sredini modrega in spodaj rdečega, levo zgoraj pa zastavo krasi grb. Grb ima odliko ščita, v sredini grba je ponazorjen Triglav v beli barvi, pod Triglavom sta dve modri valoviti črti, ki predstavljata morje in reke, nad Triglavom pa so tri zlate šestokrake zvezde. Slovenska himna je sedma kitica Zdravljice, ki jo je napisal France Prešeren, melodijo pa je prispeval Slavko Premrl.²⁴

Slika 13: Zastava Republike Slovenije

Ker je Slovenija članica Evropske unije, ima še simbole, ki jih uporablja Evropska unija. To so evropska zastava, evropska himna, dan Evrope in slogan EU.²⁵

Slika 14: Zastave Evropske unije

Zastava EU je modra, v njej pa je v krog razporejenih 12 zlatih zvezd. Evropska himna nima besedila, glasbo pa je napisal nemški skladatelj Ludwig van Beethoven.²⁶

²⁴ <https://www.gov.si teme/drzavni-simboli/> (18. 1. 2021)

²⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols_sl (18. 1. 2021)

²⁶ <https://europa.eu/> (18. 1. 2021)

2.3 KAKO V OSNOVNI ŠOLI NAKLO PRAZNUJEMO DAN DRŽAVNOSTI

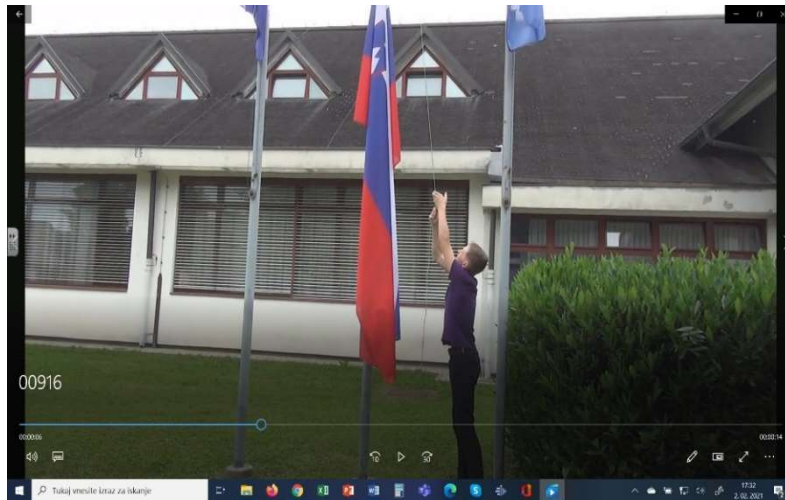
Ena izmed oblik izkazovanja domoljubja in spoštovanja slovenske države je tudi proslavljanje (s šolsko prireditvijo) treh slovenskih državnih praznikov. Kot obveznost vsake slovenske osnovne šole je bilo uvedeno v šolskem letu 2012/2013.²⁷

Slika 15: Proslava ob dnevu državnosti leta 2016/17

V Osnovni šoli Naklo od šolskega leta 2012/13 tako vsako leto poteka proslava za dan državnosti, na kateri se zbere vsa šola. Učenci iz različnih krožkov pripravijo nastope, nagovorita pa nas tudi ravnatelj in včasih župan občine Naklo. Proslava se začne s slovensko himno, ki jo zapoje mladinski pevski zbor naše šole. Sledi nagovor ravnatelja in posamezne točke krožkov na naši šoli. Proslava vsako leto traja približno 45 minut.

²⁷<https://www.zrss.si/pdf/ADD-zakaj-in-kako-praznovati-v-soli.pdf> (18. 1. 2021)

Slika 16: Slika iz virtualne proslave 2020

Prav posebna pa je bila proslava junija 2020, ko je bila zaradi razmer v zvezi s preprečevanjem širjenja bolezni covid-19 izvedena v virtualni obliki.

2.4 KAKO V OBČINI NAKLO PRAZNUJEMO DAN DRŽAVNOSTI

Ob dnevu državnosti v občini Naklo ne prirejamo proslave, le župan vošči in pove nekaj besed ob tem dnevu. Štiri dni kasneje, torej 29. junija, praznuje občina Naklo in takrat se spomnimo še 25. junija.

Občina Naklo

OBČINA NAKLO PRAZNUJE
prireditve ob občinskem prazniku 19. - 29. junij 2020

DATUM	URA	PRIREDITEV	ORGANIZATOR	LOKACIJA
petek, 19. 6. 2020	18.00	POSTAVLJANJE MLAJA OB 25 - LETNICI OBČINE NAKLO,	Konjensko društvo Naklo in Občina Naklo	Parkirišče pred občinsko stavbo
		OTVORITEV MEDGENERACIJSKEGA CENTRA NAKLO,		
		PREDSTAVITVE PROJEKTOV PROSTOFER in HITRO S KOLESOM		
sobota, 20. 6. 2020	16.00	TRADICIONALNI NOGOMETNI TURNIR MED PODBREŠKIMI ZASELKI	TVD Partizan Podbrezje	Nogometno igrišče "pod farovžem"
ponedeljek, 22. 6. 2020	19.00	SLIKARSKA RAZSTAVA CESAR IN KRANJSKA KLOBASA	KUD LIK NAKLO	Dom J.F. Naklo, Pavalinova galerija
torek, 23. 6. 2020	17.00	GORENJSKA LIGA V PRSTOMETU	Športno društvo Naklo	Mladinski športni park
	19.00	SLAVNOSTNA AKADEMIJA S PODELITVLO OBČINSKIH PRIZNANJ IN POČASITEV 25 - LETNICE OBČINE NAKLO	Občina Naklo	Osnovna šola Naklo
sreda, 24. 6. 2020	18.50	PESMI ZA DOMOVINO OB 50. LETNICI DRŽAVNOSTI	Kulturno društvo Tabor Podbrezje	Tabor v Podbrezjah
	20.50	KRES	Konjensko društvo Naklo in Občina Naklo	Primožovčev travnik Naklo
četrtek, 25. 6. 2020	9.00	KOLESARJENJE PO OBČINI NAKLO	Društvo upokoencev Naklo	začetek Gasilski dom Naklo
petek, 26. 6. 2020	18.00	OTVORITEV RAZSTAVE NARLANSKIH SLIKARJEV	KTD »Pod Krivo jelko« Duplje	Graščina Duplje
	09.00	»BOLŠJI TRG« IN RAZSTAVA STARODOBNIKOV	Moto društvo Ohltheimer Naklo	Parkirišče pri Pošti Naklo
sobota, 27. 6. 2020	19.00	VESELI VEČER Z LOKALNIMI UMETNIKI in IGRA: CESAR IN KRANJSKA KLOBASA - CESAR SE VRAČA! Zaželjeno je, da so obiskovalci obličeni v oblačila iz časov cesarja Franca Jožefa.	Konjensko društvo Naklo, KUD LIK Naklo in Občina Naklo	Mladinski športni park
	10.00	POVEŽIMO NAŠE PEŠPOTI - pohod od Krive jelke do Boška v Podbrezjah	Kulturno društvo Tabor Podbrezje	začetek pohoda pred GD Duplje
ponedeljek, 29. 6. 2020	19.00	SV. MAŠA ZA OBČINO	Občina Naklo, Zupnija Naklo in aktiv kmečkih žena	Cerkev sv. Petra Naklo

Slika 17: Letak za občinski praznik

*Vsem občankam in občanom
ponosno čestitamo
ob dnevu državnosti in
ob občinskem prazniku.*

*Želimo vam
prijetno praznovanje!*

Slika 18: Voščilo ob dnevu državnosti in občinskem prazniku

3. RAZISKOVALNI DEL NALOGE

Mlada raziskovalca sva v 4., 5. in 6. razredu naredila spletno anketo (priloga 1), v kateri naju je predvsem zanimalo, kako dobro mladi poznajo dan državnosti in našo državo.

3.1 ANALIZA ANKETE

Glede na situacijo v zvezi z epidemijo covida-19 v Sloveniji sva pripravila spletno anketo, in sicer v spletni aplikaciji 1KA. Spletna povezava do ankete: <https://www.1ka.si/a/322048>.

Anketo sva odprla med 18. januarjem in 8. februarjem 2021 za učence 4., 5. in 6. razreda OŠ Naklo. Rešilo jo je 195 anketirancev, od tega je bilo 58 četrtošolcev, 68 petošolcev in 66 šestošolcev. Največ anketirancev je bilo petošolcev, saj jih je na naša vprašanja odgovorilo kar 68. Najmanj je bilo anketiranih četrtošolcev, in sicer 58.

V anketi sva v prvem vprašanju spraševala po spolu, v drugem, kateri razred obiskujejo, v tretjem, kdaj praznujemo dan državnosti, v četrtem, ali se udeležujejo katerega dogodka ob dnevu državnosti, v petem, ali se udeležijo proslave v šoli, v šestem, ali si ogledajo proslavo po televiziji, in v zadnjem, koliko bo letos stara Slovenija. Vprašanja so se glasila takole:

1. Spol.
2. Kateri razred obiskuješ?
3. Kdaj praznujemo dan državnosti?
4. Ali se udeležiš katerega dogodka ob dnevu državnosti?
5. Ali se udeležiš proslave ob dnevu državnosti v šoli?
6. Ali si ogledaš proslavo, ki jo organizira država in jo po televiziji predvaja RTV Slovenija?
7. Kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021?

V anketi je sodelovalo 195 učencev 4., 5. in 6. razreda OŠ Naklo.

Najprej smo jih vprašali po spolu. Na vprašanje o spolu niso odgovorili 4 učenci. Učenk je bilo 105, kar predstavlja 55 % anketirancev, učencev je bilo 86, torej 45 %.

Na vprašanje, kateri razred obiskujejo, je odgovorilo 192 učencev. Od tega je bilo 58 četrtošolcev, kar predstavlja 31 % vseh anketirancev. Petošolcev je bilo 68, torej 35 %. Šestošolcev pa je bilo 66, torej 34 %.

Na vprašanje, kdaj praznujemo dan državnosti, je odgovorilo 185 učencev. Štirinajst učencev je odgovorilo, da dan državnosti praznujemo 25. julija, kar predstavlja 8 % vseh anketirancev. Trideset učencev je odgovorilo, da ga praznujemo 25. avgusta, torej 16 %. Pravilno je odgovorilo 141 učencev, torej 76 %.

Na vprašanje, ali se udeležiš katerega dogodka ob dnevu državnosti, je odgovorilo 185 učencev. Od tega jih je z da odgovorilo 99 učencev, kar predstavlja 54 % vseh anketirancev. Z ne pa jih je odgovorilo 86, torej 46 %.

Na vprašanje, ali se udeležiš proslave ob dnevu državnosti v šoli, ni odgovorilo 18 učencev. Velika večina, kar je 159, jih je odgovorila z da, kar predstavlja 90 % anketirancev. Osemnajst učencev je odgovorilo na to vprašanje z ne, torej 10 %.

Na vprašanje, ali si ogledaš proslavo, ki jo organizira država in jo po televiziji predvaja RTV Slovenija, ni odgovorilo 15 učencev. Z da je odgovorilo 63 učencev, kar predstavlja 35 % anketirancev. Z ne pa jih je odgovorilo 117, torej 65 %.

Na vprašanje, kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021, ni odgovorilo 14 učencev. Na odgovor 29 let je odgovorilo 29 učencev, kar predstavlja 16 % vseh anketirancev. Na drugi odgovor, torej 30 let, je odgovorilo 77 učencev, kar predstavlja 43 % anketirancev. Na zadnji, 31 let, pa je odgovorilo 75 učencev, torej 41 %.

SKLEP

Preden sva se lotila raziskovanja in iskanja podatkov o osamosvajanju Slovenije in dogajanju v najinem kraju, sva postavila hipoteze, ki sva jih na koncu bodisi potrdila bodisi ovrгла.

- Večina učencev je seznanjenih z datumom dneva državnosti.
Hipotezo **POTRDIVA**, saj je večina anketirancev na vprašanje odgovorilo pravilno.
- Učenci se udeležijo vsaj enega dogodka ob dnevu državnosti.
Hipotezo **POTRDIVA**, saj je večina učencev v anketi odgovorila z da.
- Večina učencev se udeleži proslave, ki jo organizira šola.
Hipotezo **POTRDIVA**, saj v šoli od šolskega leta 2012/2013 vsako leto organiziramo šolsko proslavo ob dnevu državnosti.
- Večina učencev si državne proslave ne ogleda.
Hipotezo **POTRDIVA**, saj je večina anketirancev na vprašanje odgovorila z ne.
- Večina učencev ni seznanjena s starostjo Slovenije.
Hipotezo **POTRDIVA**, saj večina učencev na vprašanje, kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021, ni odgovorila pravilno.

Rezultati ankete naju niso presenetili, saj se osamosvojitvi Sloveniji posveča veliko pozornosti že v nižjih razredih. Vesela sva, da sva o osamosvojitvi izvedela več in da sva podrobneje spoznala življenje v tistih časih. Upava, da bova s to nalogo pripomogla k večji prepoznavnosti osamosvojitve Slovenije, časa pred njo in po njej.

V ta namen sva pripravila tudi razstavo, ki smo jo razstavili na panojih pri vhodu v našo šolo. Razstava predstavlja slovenske državne simbole, ki nas vodijo po zgodovini dogodkov pred, med in po osamosvojitvi. Torta pa je voščilo Sloveniji za trideseto obletnico osamosvojitve. S tem želiva znanje o teh dogodkih približati čim večjemu številu učencev in drugih obiskovalcev naše šole.

Seminarsko nalogo smo poslali v šolske knjižnice v Naklem, Dupljah in Podbrezjah, kjer si jo lahko ogledajo in preberejo tudi vsi, ki navedene knjižnice obiskujejo.

In če bodo razmere dopuščale, bova po razstavi vodila tudi učence naše šole.

PRILOGE

PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Dragi učenci in učenke,

sva učenca 8. razreda Osnovne šole Naklo in piševa raziskovalno nalogo pri zgodovini, v sklopu katere bova izvedla raziskavo na temo poznavanja državnega praznika dneva državnosti in udeleževanja proslav, povezanih s tem praznikom. Anketa je anonimna. Prosila bi, da iskreno odgovorite na vprašanja. Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujema.

Povezava na anketo: <https://www.1ka.si/a/322048>

Spol: M Ž

Razred, ki ga

obiskuješ: 4. 5. 6.

1. Kdaj praznujemo dan državnosti?

- a) 25. avgusta.
- b) 25. julija.
- c) 25. junija.

2. Ali se udeležiš katerega od dogodkov ob dnevu državnosti?

DA

NE

3. Ali se udeležiš proslave v šoli?

DA

NE

4. Ali si ogledaš proslavo, ki jo organizira država in jo po televiziji predvaja RTV Slovenija?

DA

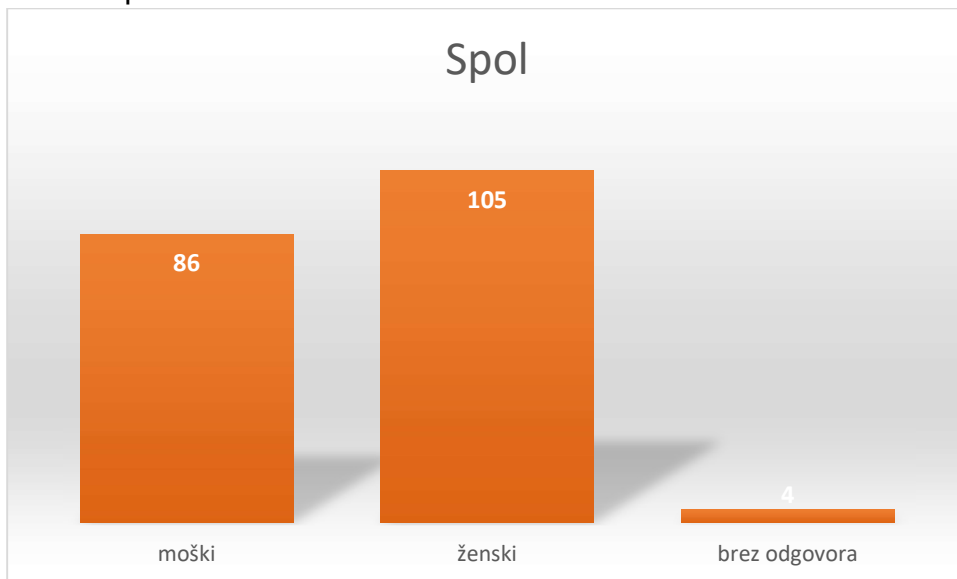
NE

5. Kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021?

- a) 29.
- b) 30.
- c) 31.

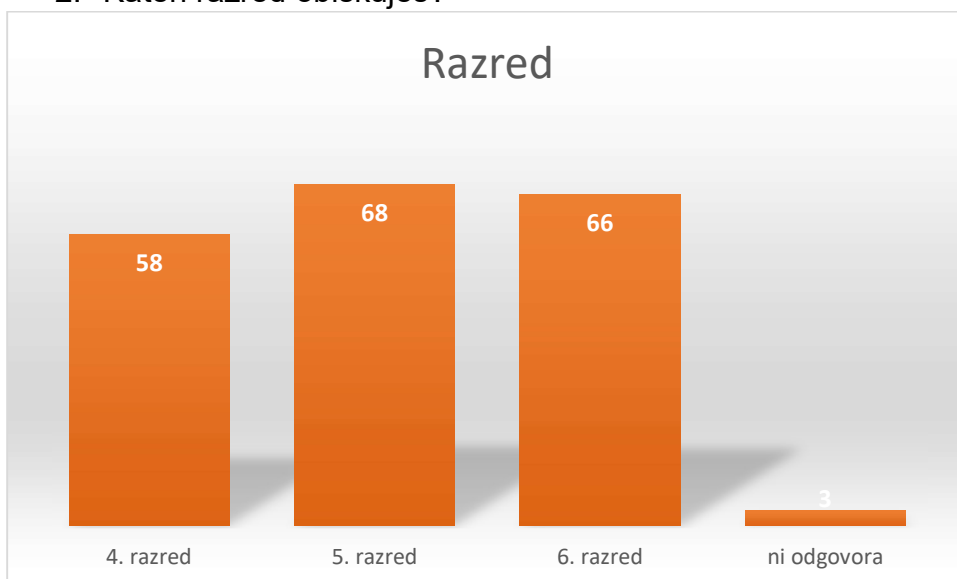
PRILOGA 2: GRAFI

1. Spol

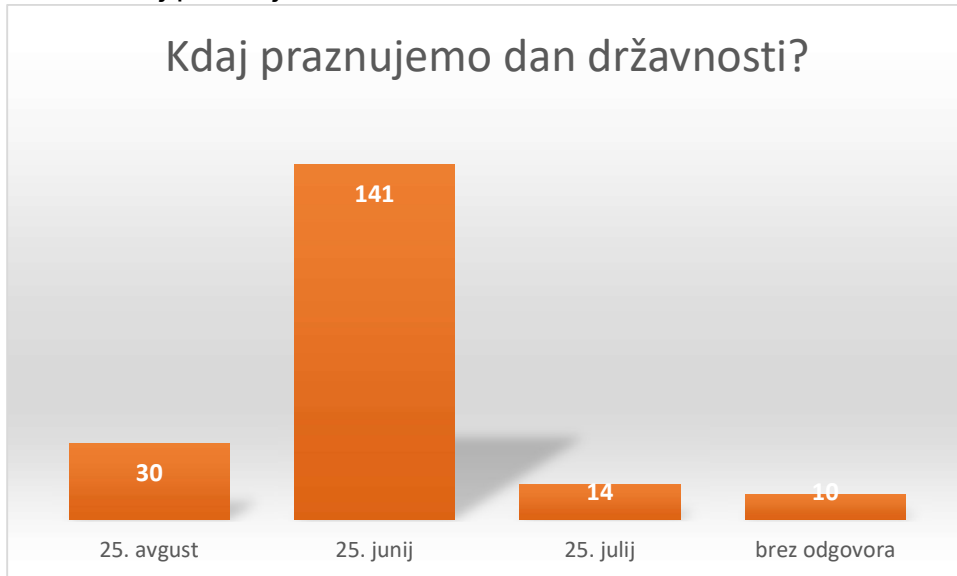
Graf 1 prikazuje anketirance po spolu.

2. Kateri razred obiskuješ?

Graf 2 prikazuje razporejenost anketirancev po razredih.

3. Kdaj praznujemo dan državnosti?

Graf 3 prikazuje odgovore na vprašanje, kdaj praznujemo dan državnosti.

4. Ali se udeležiš katerega od dogodkov ob dnevu državnosti?

Graf 4 prikazuje, ali se anketiranci udeležijo katerega od dogodkov ob dnevu državnosti.

5. Ali se udeležiš proslave ob dnevu državnosti v šoli?

Graf 5 prikazuje udeležbo učencev na šolski proslavi ob dnevu državnosti.

6. Ali si ogledaš proslavo, ki jo organizira država in jo po televiziji predvaja RTV Slovenija?

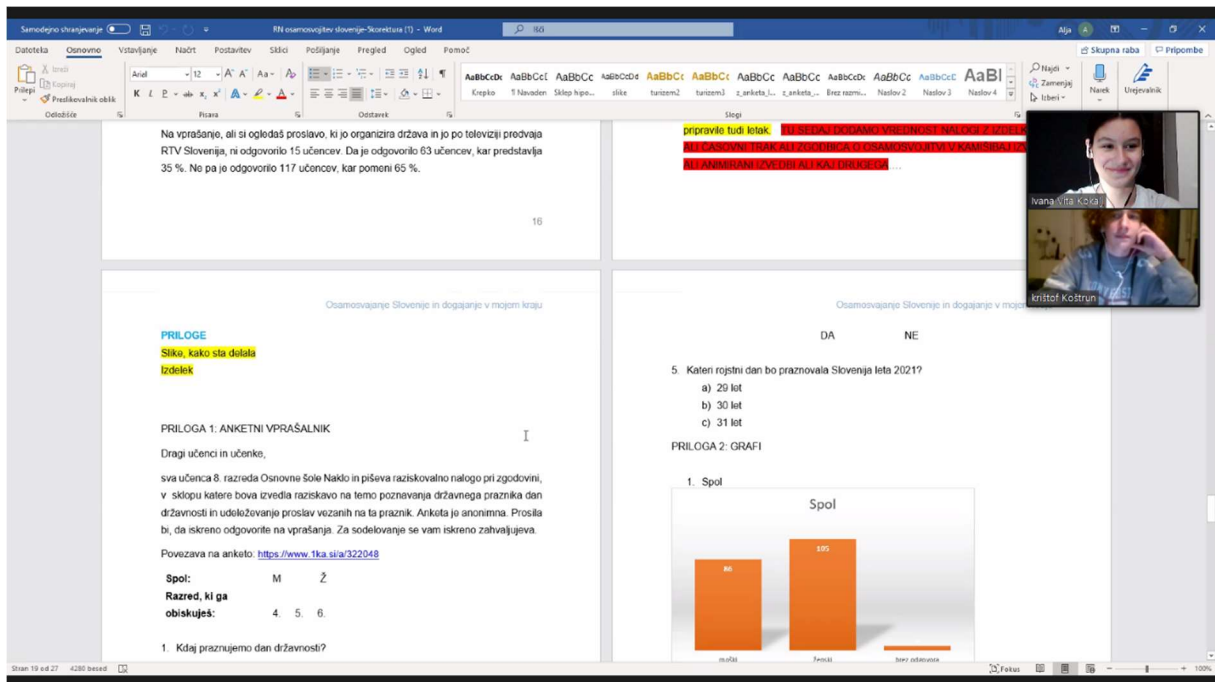
Graf 6 prikazuje, ali si anketiranci ogledajo državno proslavo po televiziji.

7. Kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021?

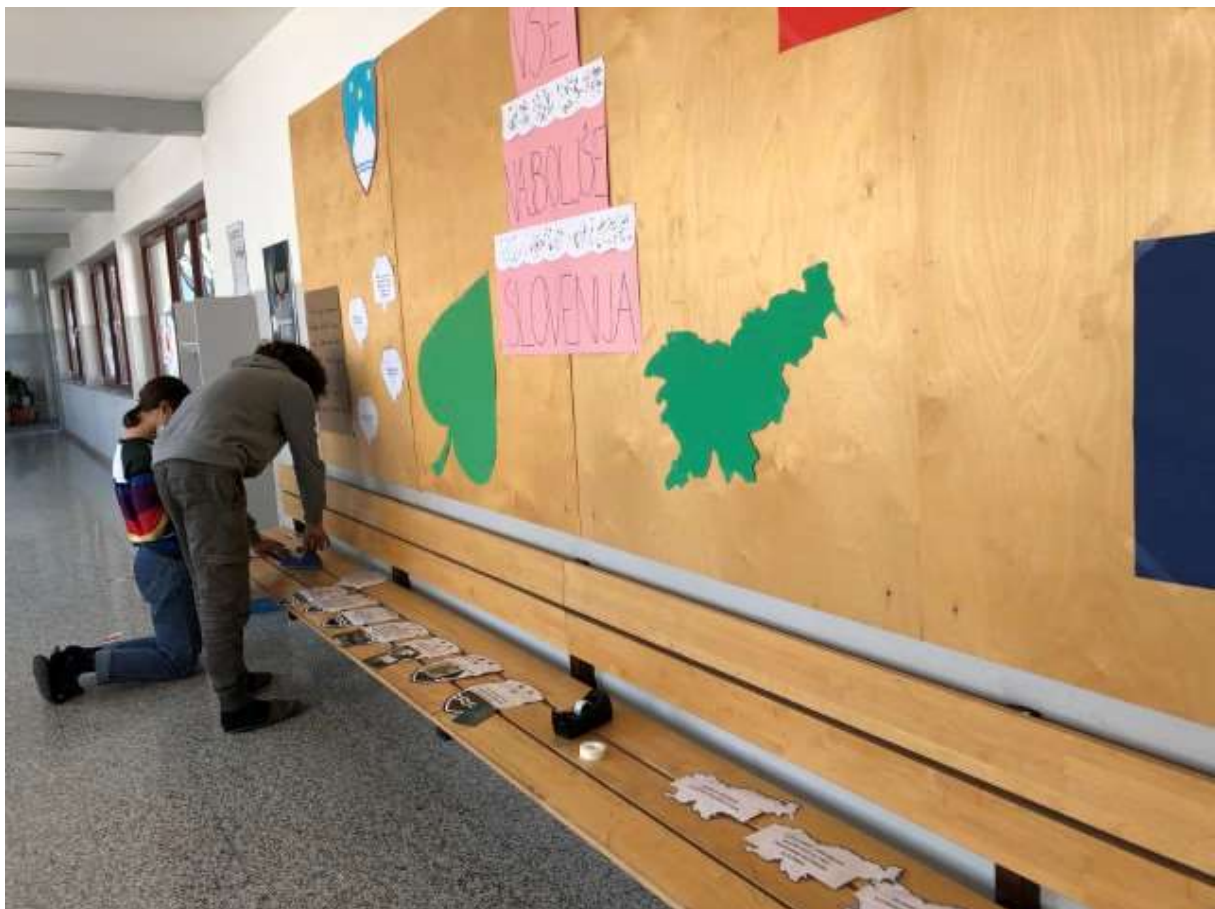

Graf 7 prikazuje odgovore na vprašanje, kateri rojstni dan bo praznovala Slovenija leta 2021?

PRILOGA 3: FOTOUTRINKI NAJINEGA DELA

Slika 19: Izdelava raziskovalne naloge prek zooma

Slika 20: Postavitve razstave

PRILOGA 4: RAZSTAVA

Slika 21: Razstava

Slika 22: Razstava

VIRI IN LITERATURA:

KNJIŽNI VIRI:

Miranda Razpotnik, Jelka, Snoj, Damjan, 2005. Raziskujem preteklost 9. Učbenik za zgodovino v 9. razredu, str. 135.

STRLIČ, Nataša. Osamosvojitvev. 1. izd., 1. natis. Dob: Miš, 2020.

STRLIČ, Nataša. Republika Slovenija: 20 let samostojnosti. Ljubljana: Služba za državne proslave pri Ministrstvu za Kulturo RS: Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, 2011.

SPLETNI VIRI:

<http://www.dvajset.si/prvih-20/pregled/pregled-skozi-cas/> (18. 1. 2021)

<http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1987/> (18. 1. 2021)

<http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1987/> (18. 1. 2021)

<http://zgodovina.si/litostrojaska-stavka/> (18. 1. 2021)

<https://www.rtvlo.si/slovenija/pred-natanko-30-let-se-je-z-aretacijo-janse-zacela-afera-jbtz/456567> (18. 1. 2021)

https://www.researchgate.net/publication/339618356_Odbor_za_varstvo_clovekovih_pravic (12. 12. 2020)

<http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1989/> (18. 1. 2021)

<http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1990/> (18. 1. 2021)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Plebiscit_o_samostojnosti_Slovenije (18. 1. 2021)

<https://www.rtvlo.si/enostavno/zanimivosti/dan-samostojnosti-in-enotnosti/546591>
(18. 1. 2021)

<http://www.dvajset.si/prvih-20/leto-1991/> (18. 1. 2021)

<https://sobotainfo.com/novica/politika-gospodarstvo/razglasitev-samostojnosti-nocoj-so-dovoljene-sanje-jutri-je-nov-dan> (18. 1. 2021)

https://sl.wikipedia.org/wiki/Slovenska_osamosvojitvena_vojna (18. 1. 2021)

http://www2.arnes.si/~gljsentvid10/oseb_stran/slovenska_osamosvojitvena_vojna_x1.html (18. 1. 2021)

<https://www.gov.si teme/osamosvojitveni-akti-republike-slovenije/> (18. 1. 2021)

<https://www.bsi.si/bankovci-in-kovanci/slovenski-tolar> (1. 2. 2021)

<https://www.who.int/> (18. 1. 2021)

<https://www.skupaj-mocnej.si/poglavje/ozn/> (18. 1. 2021)

https://www.nato.int/nato-welcome/index_sl.html (18. 1. 2021)

<https://europa.eu/> (18. 1. 2021)

sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_predsednikov_Slovenije (18. 1. 2021)

<https://www.gov.si teme/drzavni-simboli/> (18. 1. 2021)

https://europa.eu/european-union/about-eu/symbols_sl (18. 1. 2021)

<https://europa.eu/> (18. 1. 2021)

<https://www.zrss.si/pdf/ADD-zakaj-in-kako-praznovati-v-soli.pdf> (18. 1. 2021)

SEZNAM SLIKOVNEGA GRADIVA:

Slika na naslovnici: Razstava

(foto: Marjeta Šifrer)

SLIKA 1: Nova revija 57

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.rtv slo.si/slovenija/mineva-30-let-od-izida-prelomne-57-stevilke-nove-revije/416259> (12. 12. 2020)

SLIKA 2: Plakat za dan mladosti, 1987

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.mladina.si/97147/plakatna-afera/> (12. 12. 2020)

SLIKA 3: Jugoslovanski kovanci – dinarji

(foto: Ivana Vita Kokalj)

SLIKA 4: Tone Pavček med branjem Majniške deklaracije

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.rtv slo.si/slovenija/pred-31-leti-je-tone-pavcek-prebral-majnisko-deklaracijo/523131> (12. 12. 2020)

SLIKA 5: Glasovnica za samostojno Slovenijo

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.rtv slo.si/slovenija/20-let-slovenije/pred-21-leti-se-je-slovenija-odlocila-za-samostojnost/273168> (12. 12. 2020)

SLIKA 6: Razglasitev samostojnosti

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://siol.net/siol-plus/na-danasnji-dan/danes-so-dovoljene-sanje-jutri-je-nov-dan-443147>

SLIKA 7: Vojna za Slovenijo

(foto: knjiga Deset dni vojne za Slovenijo)

SLIKA 8: Ustava Republike Slovenije

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://sites.google.com/>(12. 12. 2020)

SLIKA 9: Prvi slovenski denar – tolarji

(foto: Krištof Koštrun)

SLIKA 10: Zastava OZN in Nata

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.nato.int/> (12. 12. 2020)

SLIKA 11: Grb Republike Slovenije

Pridobljeno na spletnem mestu:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Grb_Slovenije

SLIKA 12: Slovenska himna

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.vecer.com/navaden/201209215828389-5828389> (12. 12. 2020)

SLIKA 13: Slovenska zastava

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://www.zurnal24.si/> (12. 12. 2020)

SLIKA 14: Zastava Evropske unije

Pridobljeno na spletnem mestu:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Evropska_unija#/media/Slika:Flag_of_Europe.svg (12. 12. 2020)

SLIKA 15: Proslava ob dnevu državnosti 2016/17

(foto: Tina Žagar Pernar)

SLIKA 16: Virtualna proslava

(foto: Jasna Zupan)

SLIKA 17: Letak za občinski praznik

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://naklo.si/objave/63>

SLIKA 18: Voščilo ob dnevu državnosti in občinskem prazniku

Pridobljeno na spletnem mestu:

<https://naklo.si/objave/63>

SLIKA 19: Izdelava raziskovalne naloge prek zooma

(foto: Ivana Vita Kokalj)

SLIKA 20: Postavitev razstave

(foto: Marjeta Šifrer)

SLIKA 21, 22: Razstava

(foto: Marjeta Šifrer)